

Ein cyf/Our ref MA-P/KS/1303/18

Russell George AC
Cadeirydd, Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau

16 Ebrill 2018

Annwyl *Russell,*

Yng nghyfarfod Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau ar 21 Mawrth, fe gytunais i ysgrifennu at y Pwyllgor i esbonio'r sefyllfa o ran parcio.

Byddai pawb yn cytuno bod y sefyllfa gyfreithiol o ran parcio yn y DU yn gymhleth. Mae'n cael ei reoleiddio gan amrywiaeth o ddeddfwriaeth ac is-ddeddfwriaeth, gan gynnwys Deddf Priffyrdd 1835, Deddf Cymalau Heddlu Tref 1984, Deddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984, a Deddfau Traffig Ffyrdd 1988 a 1991.

O dan Ddeddf yr Alban 2016, cafodd swyddogaethau gweithredol penodol eu datganoli i Weinidogion yr Alban, ac mae parcio'n fater datganoledig hefyd yng Ngogledd Iwerddon.

Mae cymhwysedd deddfwriaethol mewn cysylltiad â rheoli parcio ar strydoedd yng Nghymru yn cael ei gadw gan Lywodraeth y DU o dan Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 lle mae troseddau traffig ffyrdd a rheoleiddio'r defnydd o gerbydau modur ar ffyrdd yn faterion cadw.

Mae parcio cerbydau oddi ar y stryd, ar dir preifat, yn cael ei gynnwys yn neddfwriaeth ddiogelu cwsmeriaid, ac mae hyn hefyd yn cael ei gadw gan Lywodraeth y DU o dan Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Fodd bynnag, mae gan Weinidogion Cymru bwerau i bennu troseddau traffig ffyrdd penodol yn dramgwyddau sifil y gall awdurdod lleol ymdrin â nhw.

Newidiwyd y fframwaith gorfodi ar gyfer rheoliadau parcio ar y stryd yn y DU yn sylweddol gan Ran 6 o Ddeddf Rheoli Traffig 2004. O fod yn fater i'r heddlu'n unig, rhoddwyd pwerau i'r awdurdodau lleol gymryd cyfrifoldeb dros ymdrin â throseddau parcio o dan y gyfraith sifil. Enw arall am hyn yw gorfodaeth barcio wedi'i dad-droseddoli (DPE).

O dan adran 1 o Ddeddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984 mae gan awdurdodau lleol bwerau i ddarparu ar gyfer gwahardd neu reoleiddio'r defnydd o ffyrdd penodol neu gyfyngu arno (gan gynnwys palmantau) yn eu hardaloedd, drwy ddefnyddio Gorchmynion Rheoleiddio Traffig (TRO). Mae TRO yn offeryn cyfreithiol a ddefnyddir gan awdurdodau ffyrdd i roi mesurau rheoli traffig ar waith ar ffyrdd sydd yn eu hardaloedd (ee llinellau melyn) y gellir eu gorfodi pan fo'r marciau neu'r arwyddion ffyrdd priodol i'w gweld. Gellir gosod y cyfyngiadau am amrywiaeth o resymau a gallant gynnwys manau penodol neu ardaloedd mawr. Gallant fod yn weithredol drwy'r amser neu yn ystod cyfnodau penodol, a gellir esemptio mathau penodol o draffig.

O dan adran 9(2) o Ddeddf Teithio Llesol (Cymru) 2013, rhaid i Weinidogion Cymru ac awdurdodau lleol roi sylw i anghenion cerddwyr a beicwyr wrth arfer eu swyddogaethau o dan Ran 1 o Ddeddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984 (gan gynnwys swyddogaeth gwneud TRO).

Pan fo TRO yn cynnwys gwaharddiad parcio sy'n ymestyn i'r ffordd gyfan (gan gynnwys y palmant), mae'n drosedd parcio ar y palmant. Yn ogystal, mae gyrru ar balmant â'r bwriad o barcio yn drosedd o dan adran 72 o Ddeddf Priffyrdd 1835.

Yn y rhan fwyaf o Gymru, mae troseddau parcio wedi'u dad-droseddoli wrth i bwerau DPE gael eu rhoi i awdurdodau lleol. Mae'r pwerau a roddir gan DPE i ymdrin â throseddau parcio'n cynnwys:

- Rhoi Hysbysiad Tâl Cosb (PCN) - cosb parcio y gellir ei dalu neu'i herio drwy apêl (gweler isod)
- Atal y cerbyd - fel arfer drwy glampio - nes y telir ffi
- Symud y cerbyd o'r stryd

O'r 22 o awdurdodau lleol, mae gan 17 bellach bwerau DPE. Mae'r gweddill yn gobeithio cael y pwerau hyn maes o law.

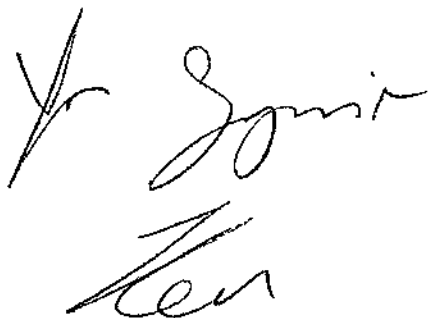
Gan ddefnyddio DPE, mae awdurdod lleol yn cael cadw'r arian a ddaw o gosbau parcio i ariannu cydymffurfiaeth â rheolau parcio a gweithgareddau penodol eraill megis mesurau trafndiaeth leol.

Gellir apelio yn erbyn penderfyniadau PCN yr awdurdodau lleol i Dribiwnlys Cosbau Traffig yng Nghymru a Lloegr. Er cael ei ariannu drwy ffioedd PCN, mae'r Tribiwnlys yn gorff annibynnol. Fel arfer, ni ellir apelio yn erbyn y penderfyniadau hyn ond o ran materion y gyfraith, drwy adolygiad barnwrol.

Er nad yw troseddau traffig llonydd bellach yn rhan o'r gyfraith droseddol mewn ardaloedd lle mae DPE ar waith, mae'r cyfrifoldeb dros orfodi cydymffurfiaeth â rheolau parcio eraill, megis parcio sy'n beryglus neu sy'n achosi rhwystr a thramgwyddau gan draffig sy'n symud, yn parhau yn nwylo'r heddlu. Mae cosbau penodedig a ddaw drwy docynnau parcio a roddir gan yr heddlu'n cael eu casglu gan Swyddfeydd Cosbau Penodedig (pob un yn rhan o'r Llys Ynadon lleol ym mhob sir) a'u pasio'n uniongyrchol i'r llywodraeth ganolog.

Mae gan awdurdodau lleol ddyletswydd o dan adran 3 o Ddeddf Gwaredu Sbwriel (Amwynder) 1978 i symud ymaith gerbydau modur wedi'u gadael yn eu hardal. Rhoddir y pŵer i symud cerbydau ymaith i'r heddlu gan adrannau 99-102 o Ddeddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984, fel y'i diwygiwyd, a chan Reoliadau Symud Ymaith a Gwaredu Cerbydau 1986

(OS 1986/183), fel y'u diwygiwyd, a wnaed o dan adrannau 99 a 101 o Ddeddf 1984. Mae'r pwerau o dan adran 99 yn cynnwys symud ymaith gerbydau sy'n cael eu parcio'n anghyfreithlon sy'n achosi rhwystr neu berygl neu sydd wedi cael eu gadael neu sydd wedi torri.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ken Skates', written in a cursive style.

Ken Skates AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth
Cabinet Secretary for Economy and Transport

